

حوادث و رویدادهای یکم تا سی و یکم مرداد ماه ۱۳۶۰

دریادار دکتر حبیب‌الله سیاری
دریادار دوم شهریار میرشکاری

دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی
نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

کلام نخست

خداوند بزرگ را سپاس می‌گوییم که این فرصت را به ما عطا نموده است تا بتوانیم برای ارج نهادن به خون شهدای گران‌قدر جنگ تحمیلی و ایثارگری‌ها و فداکاری‌های رزمندگان جان‌برکف نیروهای مسلح به‌ویژه دریادلان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، گوشه‌ای از حماسه‌آفرینی‌های این دلاورمردان را در صحنه‌های مختلف عملیاتی دفاع مقدس به رشته تحریر درآوریم.

به‌طور یقین نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در سرنوشت جنگ تحمیلی نقش عمده و تعیین‌کننده‌ای داشته است و این مهم رسالت ما را در اطلاع‌رسانی وقایع به کارکنان نیروهای مسلح، اقشار مختلف جامعه و به‌ویژه نسل جوان مضاعف نموده است، لذا پرداختن به این امر خطیر همت جمعی را طلب می‌نماید تا بتوانیم با دعوت از پیش‌کسوتان و استفاده از تجربیات ارزنده آنان، به فرمایش مقام عظمای ولایت که فرموده‌اند: «این جنگ یک گنج است، آیا خواهیم توانست از این گنج استفاده کنیم؟ آن هشت سال جنگ بایستی تاریخ ما را تغذیه کند.»، جامه عمل بپوشانیم که الحمدا... این حرکت با انتشار آثار خوبی در این حوزه، به نحو مطلوب و شایسته‌ای شروع شده و امیدوارم در کنف هدایت پروردگار بزرگ تداوم یافته و کامل گردد.

در خاتمه یاد شهدای هشت سال دفاع مقدس را گرامی داشته، انشالله... بتوانیم رهروان راستین آن عزیزان باشیم.

دريادار دکتر حبیب‌ا... سیاری

فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی نداجا مفتخر است، اطلاع‌رسانی تخصصی در زمینه تبیین نقش نیروی دریایی قهرمان ارتش ج.ا.ا. در طول هشت سال دفاع مقدس را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار دهد.

این دفتر به منظور حسن انجام این مهم و جلوگیری از تحریف‌های احتمالی، با جمع‌آوری و دسته‌بندی اسناد و مدارک دفاع مقدس، دعوت از پیش‌کسوتان نداجا و بهره‌گیری از آخرین فناوری‌های روز مبادرت به تشکیل مرکز اسناد دفاع مقدس نداجا نموده که یکی از نتایج حاصله از این تلاش‌ها، انتشار دوره تقویم تاریخ دفاع مقدس نداجا خواهد بود که جلد مفدهم آن نیز پس از انتشار جلد‌های اول تا شانزدهم جهت مطالعه و بهره‌برداری اقشار مختلف جامعه به‌ویژه نسل جوان تقدیم می‌گردد.

در مجموعه حاضر تلاش گردیده با دقتی وسواس‌گونه رویدادهای دفاع مقدس با بهره‌گیری از اسناد و مدارک مستدل و منطبق با واقعیت‌ها تدوین و ارائه گردد.

دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی نداجا پیشاپیش از ارسال نظرات و راهنمایی‌های تخصصی کارشناسان و صاحب‌نظران هشت سال دفاع مقدس و اصحاب قلم در جهت ارتقای کمی و کیفی این مجموعه استقبال می‌نماید.

انتشارات دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی

نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

فهرست مطالب

۱۱	پیش گفتار
۱۵	یکم مردادماه ۱۳۶۰
۳۱	دوم مردادماه ۱۳۶۰
۴۵	سوم مردادماه ۱۳۶۰
۵۹	چهارم مردادماه ۱۳۶۰
۷۳	پنجم مردادماه ۱۳۶۰
۹۳	ششم مردادماه ۱۳۶۰
۱۰۹	هفتم مردادماه ۱۳۶۰
۱۲۱	هشتم مردادماه ۱۳۶۰
۱۳۵	نهم مردادماه ۱۳۶۰
۱۴۵	دهم مردادماه ۱۳۶۰
۱۶۱	یازدهم مردادماه ۱۳۶۰
۱۷۳	دوازدهم مردادماه ۱۳۶۰
۱۸۷	سیزدهم مردادماه ۱۳۶۰
۲۰۱	چهاردهم مردادماه ۱۳۶۰
۲۱۵	پانزدهم مردادماه ۱۳۶۰
۲۲۷	شانزدهم مردادماه ۱۳۶۰

۲۳۷.....	هفدهم مردادماه ۱۳۶۰.....
۲۵۱.....	هجدهم مردادماه ۱۳۶۰.....
۲۶۳.....	نوزدهم مردادماه ۱۳۶۰.....
۲۷۹.....	بیستم مردادماه ۱۳۶۰.....
۲۹۱.....	بیست و یکم مردادماه ۱۳۶۰.....
۳۰۳.....	بیست و دوم مردادماه ۱۳۶۰.....
۳۱۵.....	بیست و سوم مردادماه ۱۳۶۰.....
۳۲۵.....	بیست و چهارم مردادماه ۱۳۶۰.....
۳۳۹.....	بیست و پنجم مردادماه ۱۳۶۰.....
۳۵۱.....	بیست و ششم مردادماه ۱۳۶۰.....
۳۶۳.....	بیست و هفتم مردادماه ۱۳۶۰.....
۳۷۵.....	بیست و هشتم مردادماه ۱۳۶۰.....
۳۸۹.....	بیست و نهم مردادماه ۱۳۶۰.....
۴۰۱.....	سیام مردادماه ۱۳۶۰.....
۴۱۱.....	سی و یکم مردادماه ۱۳۶۰.....
۴۲۳.....	ضمیمه ۱: گزیده اسناد.....
۴۶۷.....	ضمیمه ۲: واژه نامه.....
۴۷۹.....	ضمیمه ۳: نمایه.....

پیش گفتار

اگرچه جنگ در جبهه‌های زمینی هم‌چنان بین نیروهای خودی و ارتش مزدور صدام ادامه داشته و همه روزه اخبار درگیری نیروهای دو طرف، در رسانه‌های جمعی داخلی و خارجی منتشر می‌گردد، لکن از آذرماه ۱۳۵۹ تا کنون عملاً نیروی دریایی عراق جرأت رویارویی با یگان‌های رزمی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران را نداشته و تمامی توان خود را به منظور پدافند از تأسیسات ساحلی، پایانه‌های نفتی البکر و العمیه و به‌ویژه حمله به کشتی‌های تجارتي اعزامی به بنادر ایران، صرف نموده است که البته در این خصوص هم به‌جزء پدافند از تأسیسات ساحلی، در مابقی موارد موفقیت قابل توجهی به دست نیاورد.

در جلد قبل خواندیم که نیروی دریایی ا.ا.ج.ا. برای حمایت از کشتی‌های تجارتي و نفت کش و اسکورت آن‌ها به بنادر خودی، مبادرت به بازبینی طرح تمساح نمود و پس از چند مرحله اجرای آزمایشی، طرح به تصویب رسید و از ابتدای مردادماه ۱۳۶۰ رسماً کلیه کشتی‌های تجارتي و نفت کش براساس طرح تمساح بین بندر بوشهر و بندرامام و بالعکس به‌صورت کاروان اسکورت شدند.

دولت عراق که راه دریایی را برخورد بسته می‌دید، تنها راه انتقال کالاهای مورد نیاز خود به‌ویژه تجهیزات نظامی و مهمات را (از طریق دریا) استفاده از بنادر کشور کویت و سایر کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس که از عراق حمایت می‌کردند، می‌دانست. لذا تلاش کرد که بدین طریق نیازهای خود را تأمین نماید.

در کتابی که پیش روی شماست علاوه بر فعالیت‌هایی که در یک‌ماهه مردادماه ۱۳۶۰ توسط نیروی دریایی ا.ا.ج.ا. در راستای مأموریت سازمانی انجام شده است، از چگونگی اسکورت کاروان کشتی‌های تجارتي و نفت کش به بنادر خودی و ردگیری، شناسایی، تعقیب و توقیف کشتی‌هایی که تلاش داشتند تا محموله‌های متعلق به عراق را در بنادر سایر کشورهای عربی خلیج فارس تخلیه نمایند، مطلع خواهید شد.

لازم به ذکر است که نیروی دریایی ا.ج.ا.ا. همواره از تلاش و پشتیبانی مناسب و به موقع تیزپروازان نیروی هوایی و آتش‌بارهای لشکر ۷۷ نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران، در عملیات‌های دریایی انجام شده، به‌ویژه اسکورت کاروان کشتی‌های تجارتي در منطقه خورموسی قدردانی می‌نماید.

فهرست کتاب‌های تقویم تاریخ دفاع مقدس که تاکنون تدوین شده است:

جلد	عنوان کتاب	مؤلف / مؤلفین	میزان پیشرفت کار	موضوع
۱	زمینه‌های بروز جنگ	علی جعفری مجید منصوری	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای قبل از آغاز تهاجم
۲	آوردگاه تکاروان دریایی	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم مهرماه ۵۹
۳	حماسه مقاومت	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سیام مهرماه ۵۹
۴	غرش ناوچه‌ها	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم آبان‌ماه ۵۹
۵	شعله‌های انتقام	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سیام آبان‌ماه ۵۹
۶	مروارید	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم آذرماه ۵۹
۷	سیادت دریایی	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سیام آذرماه ۵۹
۸	محبوس ام‌القصر	دکتر حبیب‌الله سیاری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم دی‌ماه ۵۹
۹	مقاومت در خارک	دکتر حبیب‌الله سیاری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سیام دی‌ماه ۵۹

جلد	عنوان کتاب	مؤلف / مؤلفین	میزان پیشرفت کار	موضوع
۱۰	هوادریا ناجی آبادان	دکتر حبیب الله سیاری مجید منصوری	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم بهمن ماه ۵۹
۱۱	موج های خروشان	دکتر حبیب الله سیاری مجید منصوری	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سی ام بهمن ماه ۵۹
۱۲	اقتدار ناوشکن ها	دکتر حبیب الله سیاری شهریار میرشکاری	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای اسفندماه ۵۹
۱۳	آرامش در دریا	دکتر حبیب الله سیاری علی جعفری جلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای فروردین ماه ۶۰
۱۴	جلد ۱۴	دکتر حبیب الله سیاری علی جعفری جلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای اردیبهشت ماه ۶۰
۱۵	جلد ۱۵	دکتر حبیب الله سیاری مجید منصوری	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای خردادماه ۶۰
۱۶	جلد ۱۶	دکتر حبیب الله سیاری شهریار میرشکاری	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای تیرماه ۶۰
۱۷	جلد ۱۷	دکتر حبیب الله سیاری شهریار میرشکاری	کتاب حاضر	حوادث و رویدادهای مردادماه ۶۰
۱۸	جلد ۱۸	دکتر حبیب الله سیاری مجید منصوری	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای شهریورماه ۶۰
۱۹	جلد ۱۹	دکتر حبیب الله سیاری علی جعفری جلی	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای مهرماه ۶۰

دفتر پژوهش های نظری و مطالعات راهبردی نداجا

گروه پژوهشی دفاع مقدس